

## **Vrijwilligerscontract: van waarde of waardeloos**

Een vrijwilligerscontract is van waarde als het goed is opgesteld en goed wordt nageleefd.

Het is een formele vastlegging van wat mondeling is afgesproken en wordt pas echt van belang op het moment dat discussie ontstaat over de afspraken of de naleving van de afspraken. Het contract is rechtsgeldig, zoals overigens alle contracten. Maar hoe gaat een rechter in de praktijk met schending om? Wanneer een vrijwilliger zich erg in zijn/haar recht aangetast voelt, b.v. door ontslag op staande voet, na zoveel jaar vrijwilliger te zijn geweest, zal de rechter niet snel een vonnis uitspreken richting een organisatie. Om reden, dat het hier een vrijwilliger betreft en geen betaalde medewerker. Wel zal erkend worden dat het op z'n minst een onrechtmatige daad is en dat de vrijwilliger niet netjes werd behandeld.

Als een betaalde werknemer ontslagen wordt, kan een contract niet zomaar straffeloos ontbonden worden (tenzij daar gegronde redenen voor zijn natuurlijk). Een werknemer zal in zo'n geval een schadevergoeding (afkoopsom, 'gouden handdruk') of smartengeld eisen. Deze vergoeding heeft dan een relatie met de verrichte arbeid en wordt ook door de belastingdienst zo behandeld.

Bij een vrijwilliger ligt dit moeilijker: het verstrekken van een schadevergoeding aan een vrijwilliger kan erop duiden dat er een arbeidsverhouding was, met alle financiële gevolgen van dien (loonheffing, premies e.d.).

Smartengeld is bij vrijwillige inzet ook een moeilijke optie. Om het smartengeldbedrag (hoe zou dat berekent moeten worden?) te ontlopen zou een organisatie ervoor kunnen kiezen door te blijven werken met een vrijwilliger die niet binnen het team past. Geen wenselijke situatie.

### **Waarom dan toch een contract?**

Om werktijden, onkostenregeling, 'wat te doen bij conflicten' en rechten en plichten te omschrijven kan een contract voor gebruik op de werkplek zinvol en nuttig zijn.

De beste optie is dan een vrijwilligerscontract op te stellen dat in de tijd beperkt is. Een contract met een einddatum maakt, dat van rechtswege het contract afloopt. Voor beide partijen duidelijk!

Er kan dan - in overleg - een nieuw contract worden aangegaan, waarbij de afgelopen periode in relaxte sfeer geëvalueerd kan worden.

Kortom, een vrijwilligerscontract is, mits goed opgesteld, in de duur beperkt en goed nageleefd, van groot belang in de zorgvuldige behandeling van vrijwilligers bij een organisatie.

*Ingekort artikel, verschenen in VAKWERK nr. 1 2006*

*Auteur: Edgar Kannekens*

*Uitgever: CIVIQ Utrecht (nu MOVISIE)*

[www.movisie.nl](http://www.movisie.nl)